

„FABRICAT ÎN MOLDOVA”
ediția a XII-a, 30 ianuarie - 2 februarie 2013, or. Chișinău

**Protecția Indicațiilor Geografice,
Denumirilor de Origine, Specialităților Tradiționale
Garantate în Republica Moldova**

Seminarul național
**„Indicațiile geografice, denumirile de origine și
specialitățile tradiționale garantate – noi oportunități
pentru producătorii din Republica Moldova”**

Dr. Simion Levițchi,
Director Departament mărci, modele și desene industriale,
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI),
Republica Moldova

Scurt istoric

Etapa I-a - 26.07.1993 - 08.02.1996 (publicarea Legii nr.588/1995), în această perioadă a fost în vigoare HG nr. 456 din 26.07.93 cu privire la protecția proprietății industriale în Republica Moldova.

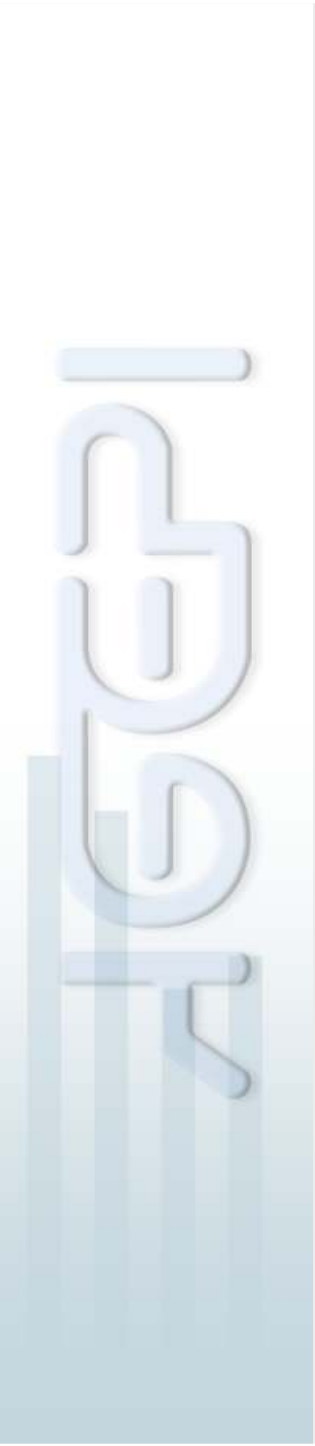
Etapa a II-a - 08.02.1996 - 05.04.2001 (Data intrării în vigoare pentru Republica Moldova a Aranjamentului de la Lisabona privind protecția indicațiilor locului de origine a produselor și înregistrarea lor internațională (din 31 octombrie 1958) (perioada este caracterizată de primele înregistrări ale denumirilor de origine în Republica Moldova).

Etapa a III-a - 05.04.2001 - 25.10.2008 (intrarea în vigoare a Legii nr.66/2008 privind protecția denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate) (perioada este caracterizată de examinare și acordarea protecției pe teritoriul Republicii Moldova a DO în baza Aranjamentului de la Lisabona).

Etapa a IV-a - 25.10.2008 - prezent.

ACTE NAȚIONALE

- **Legea privind protecția denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate nr. 66-XVI din 27.03.2008 (în vigoare din 25.10.2008).**
- **Hotărîrea Guvernului nr. 610 din 05.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate (în vigoare din 13.07.2010).**
- **Hotărârea Guvernului nr.644 din 19.07.2010 privind desemnarea autorităților competente responsabile de gestionare a domeniilor care se referă la potențialele produse desemnate cu denumiri de origine, indicații geografice sau care pot constitui specialități tradiționale garantate.**

Legea privind protecția denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate nr. 66-XVI din 27.03.2008 (în vigoare din 25.10.2008)

Legea stabilește norme ce țin de:

- înregistrarea,
- protecția juridică și
- utilizarea

denumirilor de origine (DO),
indicațiilor geografice (IG),
specialităților tradiționale garantate (STG).

Protecția STG

În conformitate cu **Legea 66/2008** privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate:

specialitate tradițională garantată (STG) – produs agricol sau alimentar tradițional a cărui specificitate este recunoscută prin înregistrare conform Legi 66/2008;

specificitate – caracteristică prin care un produs agricol sau alimentar se distinge în mod clar de alte produse agricole sau alimentare similare aparținând aceleiași categorii.

Protecția IG, DO

În conformitate cu **Legea 66/2008** privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate protecția juridică a indicațiilor geografice, denumirilor de origine pe teritoriul Republicii Moldova se asigură:

- *în temeiul **înregistrării** lor la AGEPI, sau*
- ***în baza convențiilor internaționale** la care Republica Moldova este parte, sau*
- ***în baza convențiilor bilaterale sau multilaterale** încheiate de Republica Moldova.*

Protecția IG, DO, STG pe cale națională

- Constituirea grupului, aprobarea statutului
- Elaborarea caietului de sarcini

Producatorii

Autoritatea competentă
(MAIA,
Ministerul
Culturii, etc.)

- Verificarea și aprobarea caietului de sarcini

Autoritatea de control

AGEPI

- Verificarea corespunderea produsului cu caietul de sarcini

- Examinarea și publicarea cererii
- Înregistrarea IG, DO, STG
- Ținerea Registrelor

IG
DO
STG

Principiile generale ale sistemului IG, DO sunt după cum urmează:

- Efort colectiv în vederea obținerii protecției, asigurării respectării drepturilor și promovării IG pe piața autohtonă și pe piețele de export
- Reguli stricte ce urmează a fi respectate în vederea producerii unui produs cu IG însumate într-un caiet de sarcini
- Angajament voluntar de a respecta regulile specificate mai sus, inclusiv de a fi supus controlului privind respectarea prevederilor caietului de sarcini

Autorități responsabile de controlul respectării caietelor de sarcini (conform Hotărîrii Guvernului nr.644 din 19 iulie 2010)

Nr.	Autorități responsabile de control	Domeniul reglementat
1.	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer Centrul Vinificație și Tehnologie Alimentară al Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	Cereale și produse cerealiere (făină, crupe), Fructe și produse din fructe, Legume și produse din legume, Nuci, Ceaiuri, extracte naturale din plante, Uleiuri, ... Tutun și produse din tutun, Bere, Produse vinicole și alcoolice, Băuturi nealcoolice
2.	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor Inspekția de Stat în Construcții	Materiale și produse pentru construcții
3.	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor Ministerul Culturii	Obiecte de artizanat
4.	Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale	Materie primă minerală(piatră, nisip, argile,diatomit, tripol, bentonit etc.)
5.	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor Agenția Medicamentului	Ape minerale medicinale Ceaiuri medicinale Produse parafarmaceutice

Cine poate depune cererea de înregistrare a DO, IG

- Doar **un grup** este în drept să depună o cerere de înregistrare a unei denumiri de origine, sau a unei indicații geografice.
- Prin „**grup**” se înțelege orice asociere, indiferent de forma sa juridică sau componența sa, de producători care desfășoară o activitate de producție în aria geografică delimitată, pentru produsele indicate în cerere. La acest grup pot participa și alte părți interesate.
- O persoană fizică sau juridică poate fi asimilată unui grup dacă, la momentul depunerii cererii de înregistrare, este unica în aria geografică delimitată care produce, prelucrează sau prepară produsele indicate în cerere și dacă aria delimitată prezintă caracteristici deosebite față de zonele limitrofe.

Asigurarea protecției IG, DO

- Spre deosebire de alte obiecte de PI, indicațiile geografice au un specific aparte: conform Legii, ele nu aparțin cu drept exclusiv nimănui, nu pot fi cesionate, licențiate.
- Înregistrarea DO sau IG generează doar apariția dreptului de utilizare a acestora, or, acest drept poate fi obținut de către orice persoană din aria geografică corespunzătoare, în condițiile Legii.
- Legea stipulează că **doar un grup** este în drept să depună o cerere de înregistrare a unei DO, sau a unei IG.
Prin „grup” se înțelege orice asociație de producători sau de procesatori, indiferent de forma juridică de organizare sau de componența acesteia, care activează în baza statutului grupului și care desfășoară o activitate de producție pentru produsele specificate în cerere.

Rolul grupului de producători

- Un grup trebuie să reprezinte **diferite categorii de operatori** implicați în elaborarea produsului.
- Grupului îi revine **sarcina elaborării caietului de sarcini** pentru produsul cu IG sau DO, acționând în strânsă legătură cu autoritatea competentă responsabilă de omologarea caietului de sarcini.
- Grupul trebuie să **asigure** că caietul de sarcini nu va conține formulări care i-ar permite unui singur producător monopolul asupra produsului.
- Grupul **este responsabil** de asigurarea respectării caietului de sarcini și a calităților/caracteristicilor/reputației produsului.

Date statistice (procedura națională)

- 2 DO naționale (Ciumai, Romanești), 5 DO străine înregistrate conform Legii 588/1995
- 2 cereri DO naționale (Cabernet Sauvignon de Talmaza, Merlot de Talmaza), 2 cereri DO străine (Essentuki nr.4, Essentuki nr.17) depuse conform Legii 66/2008
- 4 cereri IG naționale (Codru, Valul lui Traian, Ștefan Vodă, Divin) depuse conform Legii 66/2008

Legi speciale

- Legea Republicii Moldova cu privire la declararea complexului "Combinatului de vinuri "Cricova" S.A." drept obiect al patrimoniului cultural national al Republicii Moldova (Nr. 322-XV din 07.18.2003) (*Monitorul Oficial al R.Moldova nr .191-195/754 din 05.09.2003*).

- Lege cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii de Stat "Combinatul de Vinuri de Calitate "Mileștii Mici" Nr.199-XVI din 28.07.2005 (*Monitorul Oficial al R.Moldova nr.117-118/596 din 02.09.2005*)

Aranjamentul de la Lisabona

Aranjamentul de la Lisabona din 31 octombrie 1958 privind protecția denumirilor de origine și înregistrarea internațională a acestora (27 state membre, inclusiv Franța, Italia, Spania, România, Ungaria, Bulgaria, Grecia ș.a.).

Data intrării în vigoare pentru Republica Moldova - 05.04.2001 (Legea Republicii Moldova nr. 1328-XIV din 27 octombrie 2000).

Conform Aranjamentului de la Lisabona sunt protejate pe teritoriul Republicii Moldova 810 denumiri de origine.

Pe data de 19 aprilie 2007 a fost depusă prima denumire de origine națională „**ROMĂNEȘTI**” (AO 882) (vinuri roșii) pentru înregistrare în baza Aranjamentul de la Lisabona.

Lista țărilor membre la Aranjamentul de la Lisabona

- Algeria
- Bulgaria
- Burkina Faso
- Congo.
- Costa Rica
- Cuba
- Czech Republic
- Democratic People's Republic of Korea
- France
- Gabon
- Georgia
- Haiti
- Hungary
- Iran (Islamic Republic of)
- Israel
- Italy
- Mexico
- Nicaragua
- Peru
- Portugal
- Republic of Moldova (05/04/2001)
- Serbia
- Slovakia
- The former Yugoslav Republic of Macedonia
- Togo
- Tunisia

(Total: 27 States)

Protecția DO pe cale internațională (Lisabona)

Oficiul țării de
origine

Cererea privind
înregistrarea
internațională,
bazată pe o
înregistrare
națională

Biroul
Internațional

Examinează cererea
privind condițiile de
formă, publică cererea,
o comunică țărilor
parte la Aranjament
Comunică eventual,
declarațiile de refuz

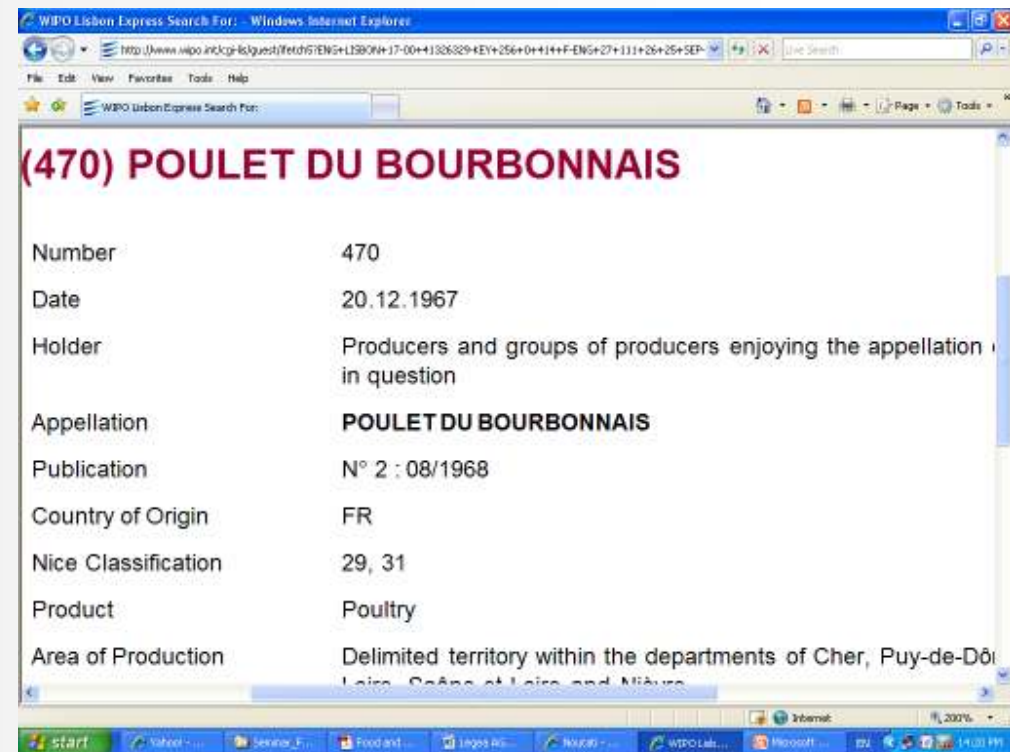
Țările parte la
Aranjament

Examinează Denumirea
a cărei protecție este
revendicată
Comunică Biroului
Internațional decizia

Aranjamentul de la Lisabona

(463) NOIX DE GRENOBLE

Number	463
Date	20.12.1967
Holder	Producteurs ou groupements de producteurs des produits bénéficiant de l'appellation d'origine en cause / Producers and groups of producers enjoying the appellation of origin in question / Productores o agrupaciones de productores de los productos con la denominación de origen en cuestión
Appellation	NOIX DE GRENOBLE
Publication	N° 2 : 08/1968
Country of Origin	FR
Nice Classification	31
Product	Noix / Walnut / Nueces
Area of Production	Territoire délimité dans les départements de l'Isère, de la Drôme et de la Savoie / Delimited territory within the departments of Isère, Drôme and Savoie / Territorio delimitado en los departamentos de Isère, Drôme y Saboya

The screenshot shows a web browser window titled "WIPO Lisbon Express Search For: - Windows Internet Explorer". The address bar contains a long URL. The page displays the following information:

(470) POULET DU BOURBONNAIS	
Number	470
Date	20.12.1967
Holder	Producers and groups of producers enjoying the appellation in question
Appellation	POULET DU BOURBONNAIS
Publication	N° 2 : 08/1968
Country of Origin	FR
Nice Classification	29, 31
Product	Poultry
Area of Production	Delimited territory within the departments of Cher, Puy-de-Dôme, Loire, Saône-et-Loire and Nièvre

The browser's taskbar at the bottom shows several open applications: start, Internet Explorer, Server, Food and, Images, Music, WIPO Lab..., Microsoft..., and a clock showing 14:00 PM.

Aranjamentul de la Lisabona

Print Preview

Print... Page 1 of 1 150% Help Close

(882) ROMĂNEȘTI

Number	882
Date	19.04.2007
Holder	ROMĂNEȘTI, limited company, MD-3728, Romănești, Strășeni (Moldova)
Appellation	ROMĂNEȘTI
Transliteration	ROMANESHTI
Publication	N° 36 : 07/2007
Country of Origin	MD
Nice Classification	33
Product	Red Wines
Area of Production	Territory demarcated by the villages Romănești, Redeni and Zamciogi in the Strășeni district
Refusal	BG - 13.08.2007 IR - 10.12.2007
Legal basis	Law No. 588 XIII/1995 concerning Trademarks and Appellations of Origin of the Republic of Moldova - Order of the Ministry of Agriculture and Food of the Republic of Moldova No. 200 of August 8, 1994 - State Agency for Intellectual Property (AGEPI), national registration No. 1, July 7, 1997

start Le... Se... Pla... IG... Mi... Se... Cri... Do... WI... htt... EN 20:25 PM

Acordul între RM-UE privind Protecția Indicațiilor Geografice

- *Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare, semnat la Bruxelles pe **26 iunie 2012**, ratificat de Republica Moldova la **27.12.2012**.*

La 7 aprilie 2011 în JO al UE au fost publicate IG Ciumai și Românești

7.4.2011

EN

Official Journal of the European Union

C 108/11

OTHER ACTS

EUROPEAN COMMISSION

INFORMATION NOTICE — PUBLIC CONSULTATION

Geographical indications from Moldova

(2011/C 108/08)

List of GIs for agricultural products and foodstuffs ⁽⁴⁾

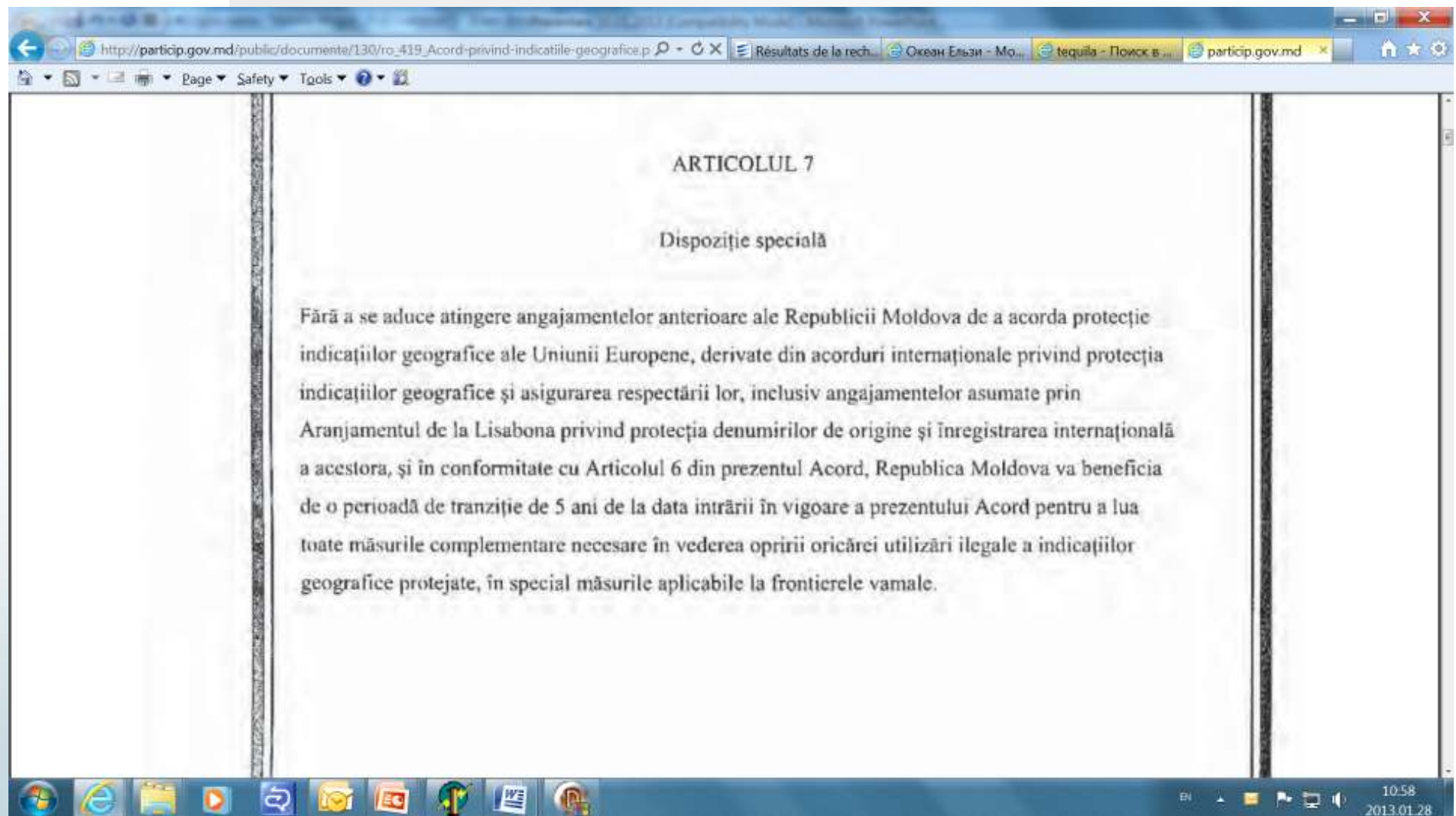
Class of products	Name as registered in Moldova
Wine	Românești
Wine	Ciumai Чумай

BOPI - Editie Speciala "Indicatii geografice"

853 – pentru produse agricole
și alimentare
1953 – pentru vinuri
4 – pentru vinuri aromatizate,
324 – pentru băuturi spirtoase.

Acordul între RM-UE privind Protecția Indicațiilor Geografice

Ce urmează?

- Acțiuni concrete din partea organelor de stat.
- Acțiuni concrete din partea producătorilor.

Ca rezultat:

- produse cu IG și DO, STG;
- prosperarea producătorilor,
- dezvoltarea economică a Republicii Moldova.